

§ 10

Dnr 2023.1541

Besvarande av skrivelse från Örkelljunga kommun

Direktionens beslut

Direktionen besvarar skrivelsen från Örkelljunga kommun enligt följande.

Det stämmer att miljöförbundet inte svarar på alla remisser och därmed inte fullgjort sitt ansvar, detta beror dock på att miljöförbundet i dagsläget inte har tillräcklig finansiering. Direktionen konstaterar att förbundsordningen som stadfäster miljöförbundets skyldigheter gentemot medlemskommunerna, samtidigt också stadfäster kommunernas åtaganden mot miljöförbundet.

Direktionen fick tydliga direktiv under medlemsamråden under våren när den ekonomiska situationen lyftes och beskrev att detta skulle innebära minskad service, att inte gå fram med en höjning av medlemsbidraget. Vi har nu insett att detta trots allt måste göras, vilket er skrivelse också visar och kommer därför snarast att besluta om att begära höjningar av medlemsbidraget på samma sätt som man redan gjort med taxorna.

Bakgrund

Örkelljunga kommun har den 13 november 2023 inkommit med en skrivelse till miljöförbundet där man påtalar att Direktionens beslut, ”Handlingsplan för att nå en ekonomi i balans” från den 9 maj 2023 § 34, som bland annat innebär att förvaltningen inte ska besvara remisser till medlemskommunerna, står i strid mot 3 § förbundsordningen. I 3 § förbundsordningen stadgas att miljöförbundet ska besvara remisser till medlemskommunerna.

Beskrivning av ärendet

I samband med bildandet av Söderåsens miljöförbund år 2009 fattade medlemskommunerna beslut om en förbundsordning. Förbundsordningen stadfäster förbundets uppdrag och hur förbundet ska arbeta. Förbundsordningen stadfäster också miljöförbundets skyldigheter gentemot medlemskommunerna, samtidigt också kommunernas åtaganden mot miljöförbundet.

Detta innebär bland annat följande krav

- miljöförbundet ska besvara remisser till medlemskommunerna (§ 3)
- i årsbudgeten får inte kostnaderna överstiga summan av de intäkter som förbundet kan påräkna i form av bidrag från medlemskommunerna, övriga intäkter samt förbundets inestående kapital (§ 10)
- kostnader för förbundets verksamhet som inte täcks på annat sätt regleras genom medlemsbidrag från medlemskommunerna (§ 11)

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Miljöförbundet är bildat av fem kommuner, men sedan 1 januari 2023 återstår endast fyra kommuner då Bjuv lämnat samarbetet. Detta har påverkat förbundets ekonomiska förutsättningar, då gemensamma OH kostnader nu ska fördelas på en mindre verksamhetsvolym. Förbundets ekonomi har därmed kommit i obalans, samtidigt har inte någon ekonomisk kompensation skett från kvarvarande kommuner.

Miljöförbundet har under våren 2023 både på extra medlemssamråd den 6 februari 2023 och på ordinarie medlemssamråd den 31 mars 2023 samt på Direktionens extra sammanträde den 12 april 2023 (där också kommunledningarna deltog), lyft fram de ekonomiska effekterna av att organisationen krympt samt vilka verksamhetsmässiga konsekvenser detta kan få om inte taxor och medlemsbidrag höjs. Kommunledningarnas besked har samstämmt varit att någon kompensation inte kommer att utgå och att förbundet förväntas ta ansvar för och lösa sina egna utmaningar genom effektiviseringar.

Direktionens bedömning

Miljöförbundet deltar i Miljösamverkan Skånes samarbete om användandet och utvecklingen av nyckeltal för miljöförvaltningar. Av arbetet framgår att Söderåsens miljöförbund i jämförelse med andra miljöförvaltningar arbetar effektivt och har en god hushållning med tillförda skattemedel. De nya verksamhetsmässiga förutsättningarna med en krympande verksamhet jämfört med tidigare, ger vid handen sämre förutsättningar för effektiviseringar. Det förefaller därför orealistiskt att förvänta sig att det finns möjlighet till effektiviseringar som skulle kunna lösa de ekonomiska utmaningarna.

Det ligger på medlemskommunerna att se sitt ansvar i att miljöförbundet fortsatt har en ekonomi som möjliggör skattefinansierad verksamhet utöver det som är absolut minimum enligt lagstiftningen.

Medlemskommunerna har inte kompenserat förbundet för de stora förändringar i ekonomiska förutsättningar som Bjuvs utträde har inneburit. Därmed lever medlemskommunerna inte upp till sina åtaganden enligt § 11 i förbundsordningen.

Samtidigt måste miljöförbundet planera för en verksamhet som ger förutsättningar för en budget i balans. Förbundet har till följd därav behövt vidta andra åtgärder och under våren 2023 har Direktionen beslutat om en handlingsplan för en budget i balans. Den beslutade handlingsplanen, innebär bortprioriteringar av delar av den skattefinansierade verksamheten. I stället fokuseras resurserna i större utsträckning på arbetsuppgifter som genererar intäkter. Detta för att kompensera för uteblivna ökade intäkter som ett höjt medlemsbidrag annars skulle ge. Att få intäkter kan dock inte vara myndighetens huvudfokus. Miljöförbundet måste i första hand prioritera myndighetsåtaganden där miljöförbundets insats sannolikt gör störst skillnad. Miljöförbundet har därför i sitt prioriteringsarbete ett behov av att ta hänsyn till dels behovet av skydd för människors hälsa och miljö, dels var miljöförbundets insats gör störst skillnad och dels ta ekonomiska hänsyn. Detta är svåra avvägningar att göra.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Det är mot denna bakgrund som miljöförbundet avstår från att yttra sig över bland annat remisser till kommunerna, om inte något ärende av kommunen bedöms som särskilt prioriterat. I så fall har kommunen möjlighet att återkomma med besked om prioriteringsordning och ange vad som är allra viktigast.

Konsekvensen i stort av beslutad handlingsplan blir att miljöförbundet inte kan uppfylla alla sina skyldigheter varken för viss lagstiftning som förbundet verkar inom eller mot medlemskommunerna. Samtidigt har bortprioriteringar utgått från en ambition att skyddet, för människors hälsa och miljön, ska reduceras i så liten omfattning som möjligt.

Sammanfattningsvis bedömer Direktionen att medlemskommunerna inte uppfyller sina ekonomiska åtaganden enligt förbundsordningen och som konsekvens av detta kan inte Söderåsens miljöförbund uppfylla sina skyldigheter. Det vill säga ett fel som följer av ett annat fel. Miljöförbundet kan inte ensidigt följa förbundsordningen.

Expedieras till

Örkelljunga kommun, kommunledningsförvaltningen, 286 80 Örkelljunga

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

KSAU § 215 KLK.2023.346

Halvårsredovisning 2023 från Söderåsens miljöförbund
- nu fråga om att tillskriva förbundet avseende
remissvar

Arbetsutskottets beslut:

**Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att sända skrivelse om
remissvar till Söderåsens miljöförbund, i enlighet med
kanslichefens förslag daterat 2023-10-20.**

Sammanfattning

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2023-10-04 § 207 behandlas halvårsredovisningen 2023 från Söderåsens miljöförbund. I samband med detta ärende beslutar kommunstyrelsen även att uppdra till kommunstyrelsens arbetsutskott att tillskriva Söderåsens miljöförbund med påpekande om att miljöförbundet inte besvarar remisser så som anges i förbundets uppdrag.

Kanslichefen inom kommunledningsförvaltningen har tagit fram förslag till skrivelse, daterat 2023-10-20. I förslaget till skrivelse framhålls att det i förbundsordningen § 3 står att förbundet ska besvara remisser. Budskapet i förslaget till skrivelse är att Söderåsens miljöförbund fortfarande är bundna av förbundsordningen som började gälla 2015-05-28, och därmed ska besvara remisser från medlemskommunerna.

Beslutsunderlag

Protokoll 2023-10-04 - KS § 207

Skrivelse med anledning av att Söderåsens Miljöförbund avstår från att besvara remisser från medlemskommunerna.pdf

*Expedieras till:
Söderåsens miljöförbund
Kanslichef (för kännedom)*

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Kommunledningsförvaltningen
Amanda Cederholm, 0435-550 77
amanda.cederholm@orkelljunga.se

Skrivelse med anledning av att Söderåsens Miljöförbund avstår från att besvara remisser från medlemskommunerna

Bakgrund

I samband med att halvårsredovisning för Söderåsens miljöförbund behandlades i Kommunstyrelsens 2023-10-04 § 207, beslutades även följande:

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsens arbetsutskott att tillskriva Söderåsens miljöförbund med påpekande om att miljöförbundet inte besvarar remisser så som anges i förbundets uppdrag.

Synpunkter från Örkelljunga kommun

I förbundsordningen för Söderåsens miljöförbund, som började gälla 2015-05-08, står det i andra stycket i § 3:

Förbundet skall besvara remisser från medlemskommunerna, svara för information inom verksamhetsområdet, bistå medlemskommunerna med expertkunskap inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapshantering.

Under hösten har kommunen mottagit ett antal mejl från miljöförbundet, samt även besked via telefon med följande innebörd:

Med anledning av de förändrade förutsättningarna för verksamheten det innebär att Bjuvs kommun lämnat samarbete i miljöförbundet beslutade Direktionen för Söderåsens miljöförbund i maj månad att reducera tiden markant för skattefinansierad myndighetstillsyn och i stället fokusera resurserna i större utsträckning på arbetsuppgifter som genererar intäkter. Syftet är att ha en budget i balans.

Mot denna bakgrund avstår vi från att yttra oss över den remiss vi tagit emot.

Ett kommunalförbund är en egen juridisk person som är självbestämmande inom ramen för förbundsordningen. Förbundsordningen är ett avtal som reglerar förhållandena i ett kommunalförbund, jämte kommunallagen. Om det som står i förbundsordningen inte längre ska gälla, krävs en ändring av densamma. Direktionen kan inte med bindande verkan för

medlemskommunerna fatta ett beslut som är oförenligt med förbundsordningen.

Med hänvisning till ovan vill Örkelljunga kommun påpeka att Söderåsens miljöförbund fortfarande är bundna av förbundsordningen som började gälla 2015-05-28, och därmed ska besvara remisser från medlemskommunerna.

Amanda Cederholm
Kanslichef